

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG

Commission des Relations extérieures

Commissie voor Buitenlandse Betrekkin-
gen

Mercredi

10-01-2024

Après-midi

Woensdag

10-01-2024

Namiddag

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	Parti Socialiste
VB	Vlaams Belang
MR	Mouvement Réformateur
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	Open Vlaamse Liberalen en Democraten
Vooruit	Vooruit
Les Engagés	Les Engagés
DéFI	Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	Indépendant - Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	
DOC 55 0000/000	Document parlementaire de la 55 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 55 0000/000	Parlementair stuk van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beigekleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Commandes :	Bestellingen :
Place de la Nation 2	Natieplein 2
1008 Bruxelles	1008 Brussel
Tél. : 02/ 549 81 60	Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be	www.dekamer.be
e-mail : publications@lachambre.be	e-mail : publicaties@dekamer.be

SOMMAIRE

Questions jointes de	1
- Malik Ben Achour à Caroline Gennez (Coopération au développement et Grandes Villes) sur "L'aide à Gaza" (55040626C)	1
- Els Van Hoof à Caroline Gennez (Coopération au développement et Grandes Villes) sur "L'aide humanitaire destinée à Gaza" (55040634C)	1
- Steven De Vuyst à Caroline Gennez (Coopération au développement et Grandes Villes) sur "L'aide humanitaire destinée à Gaza" (55040648C)	1
<i>Orateurs: Malik Ben Achour, Els Van Hoof, Steven De Vuyst, Caroline Gennez, ministre de la Coopération au développement et de la Politique des Grandes Villes</i>	
Question de Els Van Hoof à Caroline Gennez (Coopération au développement et Grandes Villes) sur "La stratégie Global Gateway et la présidence belge de l'UE" (55040633C)	8
<i>Orateurs: Els Van Hoof, Caroline Gennez, ministre de la Coopération au développement et de la Politique des Grandes Villes</i>	
Question de Els Van Hoof à Caroline Gennez (Coopération au développement et Grandes Villes) sur "Les élections au Congo" (55040637C)	11
<i>Orateurs: Els Van Hoof, Caroline Gennez, ministre de la Coopération au développement et de la Politique des Grandes Villes</i>	
Question de Malik Ben Achour à Caroline Gennez (Coopération au développement et Grandes Villes) sur "Les graves inondations en RDC" (55040642C)	14
<i>Orateurs: Malik Ben Achour, Caroline Gennez, ministre de la Coopération au développement et de la Politique des Grandes Villes</i>	

INHOUD

Samengevoegde vragen van	1
- Malik Ben Achour aan Caroline Gennez (Ontwikkelingssamenwerking en Grote Steden) over "De hulp aan Gaza" (55040626C)	1
- Els Van Hoof aan Caroline Gennez (Ontwikkelingssamenwerking en Grote Steden) over "De humanitaire hulp voor Gaza" (55040634C)	1
- Steven De Vuyst aan Caroline Gennez (Ontwikkelingssamenwerking en Grote Steden) over "De humanitaire hulp voor Gaza" (55040648C)	1
<i>Sprekers: Malik Ben Achour, Els Van Hoof, Steven De Vuyst, Caroline Gennez, minister van Ontwikkelingssamenwerking en Grootstedenbeleid</i>	
Vraag van Els Van Hoof aan Caroline Gennez (Ontwikkelingssamenwerking en Grote Steden) over "De Global Gateway en het Belgische EU-voorzitterschap" (55040633C)	8
<i>Sprekers: Els Van Hoof, Caroline Gennez, minister van Ontwikkelingssamenwerking en Grootstedenbeleid</i>	
Vraag van Els Van Hoof aan Caroline Gennez (Ontwikkelingssamenwerking en Grote Steden) over "De verkiezingen in Congo" (55040637C)	11
<i>Sprekers: Els Van Hoof, Caroline Gennez, minister van Ontwikkelingssamenwerking en Grootstedenbeleid</i>	
Vraag van Malik Ben Achour aan Caroline Gennez (Ontwikkelingssamenwerking en Grote Steden) over "De zware overstromingen in de DRC" (55040642C)	14
<i>Sprekers: Malik Ben Achour, Caroline Gennez, minister van Ontwikkelingssamenwerking en Grootstedenbeleid</i>	

Commission des Relations
extérieures

du

MERCREDI 10 JANVIER 2024

Après-midi

Commissie voor Buitenlandse
Betrekkingen

van

WOENSDAG 10 JANUARI 2024

Namiddag

De behandeling van de vragen vangt aan om 14.27 uur. De vergadering wordt voorgezeten door mevrouw Els Van Hoof.

Le développement des questions commence à 14 h 27. La réunion est présidée par Mme Els Van Hoof.

[01] Questions jointes de

- **Malik Ben Achour à Caroline Gennez (Coopération au développement et Grandes Villes) sur "L'aide à Gaza" (55040626C)**

- **Els Van Hoof à Caroline Gennez (Coopération au développement et Grandes Villes) sur "L'aide humanitaire destinée à Gaza" (55040634C)**

- **Steven De Vuyst à Caroline Gennez (Coopération au développement et Grandes Villes) sur "L'aide humanitaire destinée à Gaza" (55040648C)**

[01] Samengevoegde vragen van

- **Malik Ben Achour aan Caroline Gennez (Ontwikkelingssamenwerking en Grote Steden) over "De hulp aan Gaza" (55040626C)**

- **Els Van Hoof aan Caroline Gennez (Ontwikkelingssamenwerking en Grote Steden) over "De humanitaire hulp voor Gaza" (55040634C)**

- **Steven De Vuyst aan Caroline Gennez (Ontwikkelingssamenwerking en Grote Steden) over "De humanitaire hulp voor Gaza" (55040648C)**

[01.01] Malik Ben Achour (PS): Madame la ministre, les conséquences de l'opération militaire que Tsahal mène dans la bande de Gaza en représailles à l'attaque du Hamas sont de plus en plus lourdes pour les Gazaouis. C'est un euphémisme de le dire comme cela. Au cours des dernières semaines, les questionnements quant à la nature de la réponse israélienne se sont d'ailleurs multipliés. Israël s'en prend, en toute connaissance de cause, à des cibles civiles. Il s'agit d'actions délibérées menées contre des civils.

Dans ce contexte, les acteurs de l'aide humanitaire sont également très lourdement impactés. Fin décembre, l'armée israélienne s'en est par exemple prise au centre des ambulances du Croissant-Rouge à Jabalia, le prenant d'assaut. Selon le communiqué de l'organisation, 127 personnes s'y trouvaient dont des secouristes, des bénévoles, leurs familles et 22 blessés qui y étaient soignés.

Parallèlement, la question des points de passage permettant d'acheminer l'aide extérieure vers la bande de Gaza demeure d'une brûlante actualité. Il est évident, depuis le début du conflit, que le poste de Rafah ne peut pas à lui seul absorber celle-ci et la décision prise par Israël d'ouvrir temporairement le point de passage de Kerem Shalom ne règle pas tout, loin de là! Comme l'a déclaré le représentant de l'Organisation mondiale de la Santé (OMS) pour les Territoires occupés, c'est l'entièreté du territoire de Gaza qui doit avoir accès aux camions de vivres et de médicaments.

[01.01] Malik Ben Achour (PS): De door Tsahal, of het Israëlische leger, uitgevoerde vergeldingsoperatie heeft zware gevolgen voor de Gazanen. De aard van de Israëlische respons stuit op veel kritiek. Er worden doelbewust acties tegen burgerdoelwitten opgezet.

Ook de humanitaire hulporganisaties worden getroffen. Eind december viel het Israëlische leger het ambulancecentrum van de Rode Halve Maan in Jabalia aan. De grenspost van Rafah kan de toevoer van buitenlandse hulp naar Gaza alleen niet slikken, er moeten meer grensovergangen gebruikt kunnen worden. Het volledige grondgebied van Gaza moet toegankelijk zijn voor vrachtwagens met levensmiddelen en geneesmiddelen.

J'en termine en précisant qu'à la date du 7 janvier, selon les données de l'Office de secours et de travaux des Nations Unies pour les réfugiés de Palestine dans le Proche-Orient (UNRWA), on recense près de 1,9 million de déplacés dans la bande de Gaza, soit la quasi-totalité de la population. L'Organisation des Nations Unies (ONU) ne cesse d'alerter sur les risques de famine et même de la famine qui serait utilisée comme arme de guerre. Puisque je viens de citer l'ONU, je rappelle que celle-ci a à déplorer le plus lourd bilan en termes de victimes et de morts parmi ses agents depuis la création des Nations Unies. Il s'agit d'une situation sans précédent.

Madame la ministre, de quelle manière la Belgique soutient-elle la population et la société civile gazaouies? Quelles sont les actions mises en place ou que vous envisagez? La question des points de passage est-elle abordée au niveau européen? Dans l'affirmative, quel est le résultat de ces discussions?

01.02 Els Van Hoof (cd&v): Mevrouw de minister, het is inderdaad een understatement dat de humanitaire situatie in Gaza dramatisch is. De cijfers zijn al opgesomd: 22.000 doden of zelfs meer en 85 % van de bevolking intern ontheemd. Ons land heeft zijn verantwoordelijkheid genomen en heeft al bijkomende middelen vrijgemaakt, 4 miljoen euro met name.

Ook werden er humanitaire goederen naar Egypte gevlogen door onder meer B-FAST. De toegang tot de humanitaire hulp is moeilijk, dat weten we allemaal. De grensovergang te Kerem Shalom is bijkomend geopend, maar natuurlijk is het probleem dat de bevolking vandaag ondervoed is en door de aanhoudende gevechten kan die hulp moeilijk ter plaatse geraken. Zelfs vanuit de VN wordt er gezegd dat tegen 7 februari de bevolking geconfronteerd zal worden met zeer acute ondervoeding en met een excessieve mortaliteit. Het was de Integrated Food Security Phase Classification (IPC) die hiervoor gehanteerd werd.

Welke bijkomende maatregelen worden nog overwogen om humanitaire hulp bij de bevolking in Gaza te krijgen? Welke zijn er op EU-niveau? Welke maatregelen zal België nog bepleiten voor bijkomende humanitaire hulp via de Europese Unie?

01.03 Steven De Vuyst (PVDA-PTB): Mevrouw de minister, de genocidale oorlog van Israël tegen Gaza gaat deze week zijn vierde maand in. Ongeveer 4 % van de totale bevolking van de Gazastrook, 90.000 mensen, is nu dood, gewond of vermist.

De ngo Euro-Med Human Rights Monitor vermeldt daarnaast dat de voortdurende lucht-, land- en zeeaanvallen van Israël sinds 7 oktober ongeveer 70 % van de civiele faciliteiten en infrastructuur van de Gazastrook hebben vernietigd. Tevens stelt de ngo dat het Israëlische doel duidelijk is om een collectieve bestraffing uit te voeren tegen de gehele bevolking en om de Gazastrook, die trouwens al meer dan 17 jaar belegerd wordt, onbewoonbaar te maken.

Israël drijft honderdduizenden burgers in de richting van een massale

Volgens UNRWA waren er op 7 januari 1,9 miljoen inwoners van de Gazastrook ontheemd, d.i. zo goed als de hele bevolking. De VN waarschuwt voor het risico op hongersnood en voor het gebruik van hongersnood als oorlogswapen. De VN betreurt dat er sinds zijn oprichting nog nooit zoveel slachtoffers en doden gevallen zijn onder zijn medewerkers. Deze situatie is ongezien.

Hoe ondersteunt België de bevolking en het maatschappelijke middenveld van de Gazastrook? Welke acties worden er overwogen? Wordt de kwestie van de grensovergangen op Europees niveau besproken?

01.02 Els Van Hoof (cd&v): La situation humanitaire à Gaza est effectivement dramatique. Notre pays a pris ses responsabilités en débloquant 4 millions d'euros supplémentaires et en envoyant des fournitures humanitaires en Égypte. L'accès à l'aide humanitaire est difficile, et les Nations Unies signalent que d'ici le 7 février, la population sera confrontée à une sous-alimentation très grave ainsi qu'à un taux très élevé de mortalité.

Quelles mesures complémentaires la ministre envisage-t-elle de prendre et quelles mesures notre pays défendra-t-il au niveau européen?

01.03 Steven De Vuyst (PVDA-PTB): La guerre génocidaire menée par Israël contre Gaza entre cette semaine dans son quatrième mois. Près de 4 % de la population totale de la bande de Gaza, soit 90 000 personnes, sont aujourd'hui mortes, blessées ou portées disparues. Selon l'ONG Euro-Mediterranean Human Rights Monitor, 70 % des installations et infrastructures civiles ont été détruites et le secteur médical a été délibérément anéanti. Des biens

gedwongen verplaatsing. Volgens schattingen van dezelfde organisatie, die naast de statistieken van het Palestijnse ministerie van Volksgezondheid ook de mensen meetelt die vermist zijn onder het puin, heeft de koloniale Staat Israël in totaal 30.676 Palestijnen gedood, waaronder 28.201 burgers, inclusief 12.040 kinderen, 241 gezondheidswerkers en 105 journalisten. Nog eens 58.960 mensen zijn gewond geraakt, van wie honderden zich momenteel in een kritieke toestand bevinden, terwijl Israël de medische sector doelbewust – ik zeg niet toevallig doelbewust maar gebruik heel doelbewust het woord doelbewust – weggevaagd heeft en essentiële hulpgoederen blijft tegenhouden. Bijna 2 miljoen mensen zijn door de meedogenloze Israëlische vernietigingsoorlog uit hun huizen verdreven, 76.000 woningen zijn volledig vernield en nog eens 179.000 gedeeltelijk. De Israëlische Staat heeft ook 318 scholen, 1.600 werkplaatsen en 169 medische faciliteiten, inclusief 23 ziekenhuizen, vernietigd.

Naast het morele en genocidale karakter van deze orgie van geweld en wraak moeten we het natuurlijk ook hebben over het humanitaire aspect. Wat doet ons land, en specifiek uw ministerie, om deze *man-made* humanitaire ramp te verlichten? Slagen we erin om hulpgoederen ter plaatse te krijgen? Wordt B-FAST gemobiliseerd? Oefenen we diplomatieke en politieke druk uit op Israël om meer en sneller hulpgoederen binnen te laten en om hulpkonvooien niet aan te vallen? Blijven we eisen dat Israël meer grensovergangen openstelt?

[01.04] Minister Caroline Gennez: Collega's, ik wens u een heel goede gezondheid, geluk en succes in dit nieuwe jaar. De toestand in de wereld is niet altijd reden tot veel vrolijkheid, maar laten we allen in dit land, over de grenzen van meerderheid en oppositie heen, de handen in elkaar slaan om als voorzitter van de Europese Unie in die vreselijke oorlog in Gaza aan de goede kant te staan, namelijk aan die van de burgerslachtoffers die in een spiraal van geweld aan beide zijden een veel te zware tol betalen.

Ik dank u voor de verschillende vragen, waaruit blijkt dat deze commissie enorm begaan is met het thema. U weet dat onze regering zich net als u allen heel grote zorgen maakt over de situatie in Gaza. Er is sprake van een absolute humanitaire ramp die nauwelijks zijn voorgaande kent sinds de Tweede Wereldoorlog. De hele bevolking van Gaza is ondertussen afhankelijk van humanitaire hulp. De hongersnood wordt alsmaar acuter en het is nergens meer veilig. Vanaf de eerste dag heeft de Belgische regering de kant gekozen van de onschuldige slachtoffers en van het internationaal recht.

Kort na het begin van het geweld in Gaza hebben we beslist om 4 miljoen euro extra vrij te maken ter ondersteuning van onze humanitaire partners ter plaatse. De middelen gingen naar UNRWA en naar het humanitair landenfonds voor de Palestijnse gebieden, beheerd door OCHA. Dat brengt de totale steun via de Belgische humanitaire hulp aan de Palestijnse crisis in 2023 op 22,8 miljoen euro.

We zijn een heel betrouwbare donor. Toen ik voor de jaarwisseling in Genève sprak met UNRWA-baas Philippe Lazzarini, gaf hij aan dat het belangrijk is dat landen zich langdurig engageren en dat België daar als *core funder* nog altijd een voorbeeld is.

Mijnheer De Vuyst, onze jongste humanitaire zending naar Gaza via B-FAST omvatte medische voorraden en geneesmiddelen ter waarde

de première nécessité sont bloqués. Selon l'ONG, l'objectif évident d'Israël est de punir collectivement l'ensemble de la population et de rendre Gaza inhabitable. Que fait notre pays pour atténuer cette catastrophe humanitaire?

[01.04] Caroline Gennez, ministre: Alors que nous présidons l'UE, dépassons les clivages entre majorité et opposition et unissons nos forces pour nous tenir, dans cette guerre effroyable à Gaza, du côté des victimes civiles des deux côtés. Celles-ci paient un bien trop lourd tribut dans cette spirale de violence.

Le gouvernement est profondément préoccupé par la situation à Gaza, théâtre d'une catastrophe humanitaire sans précédent depuis la Seconde Guerre mondiale. Dès le premier jour, le gouvernement belge a choisi le camp des victimes innocentes et du droit international. Quatre millions d'euros supplémentaires ont été dégagés pour soutenir nos partenaires humanitaires sur place. Ces moyens ont été octroyés à l'UNRWA et au fonds humanitaire des Nations Unies actif dans les territoires palestiniens, géré par l'OCHA. Cela porte la réponse totale de l'aide humanitaire belge à la crise en Palestine à 22,8 millions d'euros en 2023.

Le dernier envoi d'aide humanitaire

van ongeveer 2 miljoen euro. België heeft ook aangegeven bereid te zijn om patiënten uit Gaza in onze ziekenhuizen te ontvangen voor een gespecialiseerde behandeling, bijvoorbeeld voor brandwonden. We beschikken in Neder-over-Heembeek immers over specifieke expertise wat dat betreft.

We werken ook actief aan het verzekeren en stroomlijnen van de nodige medische bijstand in de Europese Unie met andere Europese landen en met de VN-agentschappen en relevante regionale partners, zoals het lokale Rode Kruis. We prijzen de humanitaire organisaties en de partners van de verschillende clusters op het terrein voor hun ongelooftelijke, voortdurende en risicovolle inzet tijdens deze oorlog.

Hun inzet zal evenwel nooit groot genoeg kunnen zijn zolang de vijandelikheden voortduren. Daarom heeft België meteen de oproep van secretaris-generaal António Guterres en van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties gesteund voor een onmiddellijk humanitair staakt-het-vuren, gerespecteerd door beide partijen in het conflict. We hebben altijd – we zullen dat blijven doen – alle partijen opgeroepen om een prioriteit te maken van de bescherming van burgers, de onschendbaarheid van de VN – tot nu toe evenwel niet gerespecteerd, de onschendbaarheid van medische faciliteiten, geschonden, en om het humanitair en medisch personeel net als de burgerbevolking te sparen. Zij liggen zelf figuurlijk en letterlijk onder vuur. We roepen de partijen dan ook op, nogmaals, om zich strikt te houden aan het internationaal humanitair recht. Het aanvallen van medische voorzieningen is een duidelijke schending van dat internationaal humanitair recht.

Depuis le 20 décembre 2023, des denrées humanitaires peuvent entrer dans la bande de Gaza non seulement par le point de passage de Rafah mais aussi de Kerem Shalom, ce qui représente une avancée significative mais ne peut pas faire oublier que ce n'est pas suffisant.

La Belgique continue à soutenir l'appel des organisations humanitaires à augmenter les modalités pour faire entrer les denrées nécessaires auprès des populations dans le besoin, qu'elles soient terrestres, maritimes ou aériennes, non seulement par Rafah, Kerem Shalom mais aussi par Erez ou par la mer.

Mais, soyons clairs, chers collègues, il n'y a qu'un cessez-le-feu qui permettra d'effectivement apporter l'assistance et la protection dont les populations ont cruellement besoin! En parallèle, de nombreux obstacles à la délivrance de l'aide persistent, tels que le manque de clarté sur les denrées pouvant entrer dans Gaza, les difficultés de coordination avec les autorités israéliennes, les difficultés liées à l'accès des acteurs humanitaire aux populations ou encore le manque de carburant.

J'appelle, dès lors, dès que possible, nos partenaires européens et autres à utiliser les outils à leur disposition afin d'assurer que les parties au conflit lèvent toutes les entraves à la délivrance de l'aide.

Om de noden te lenigen en humanitaire basishulp te leveren, moeten er elke dag minstens 30 trucks met bloem Gaza binnenkomen. Dat is momenteel nog altijd niet aan de orde. Volgens cijfers van de WHO zijn

à Gaza par le biais de B-FAST a consisté en stocks médicaux et en médicaments d'une valeur d'environ 2 millions d'euros. La Belgique est également disposée à prendre en charge des patients venant de Gaza dans nos hôpitaux en vue d'un traitement spécialisé, par exemple pour des brûlures.

Nous participons aussi activement à la rationalisation de l'assistance médicale au sein de l'Union européenne ainsi qu'avec les agences de l'ONU et les partenaires régionaux pertinents, tels que la Croix-Rouge locale. L'engagement continu et risqué des organisations humanitaires est louable, mais ne sera jamais suffisant aussi longtemps que les hostilités se poursuivront. La Belgique soutient dès lors l'appel de l'ONU à un cessez-le-feu humanitaire immédiat. Nous appelons également les parties à respecter strictement le droit international humanitaire. Les attaques dirigées contre des installations médicales constituent une violation flagrante de ce droit.

Er kunnen nu voedingsmiddelen in het kader van humanitaire hulp binnengebracht worden in de Gazastrook. Er is dus vooruitgang, ook al is die ontoereikend, en België blijft pleiten voor meer hulp voor de noodlijdende bevolking. Alleen met een staakt-het-vuren kan er ondersteuning en bescherming geboden worden aan deze mensen.

Er zijn nog vele hinderpalen, zoals de onduidelijkheid over de voedingsmiddelen die tot Gaza toegelaten worden, de moeizame coördinatie met Israël of het brandstoftekort. Ik roep al onze partners ertoe op alles in het werk te stellen opdat de hulp kan worden aangevoerd.

Les camions transportant l'aide humanitaire pénètrent très difficilement dans la bande de Gaza et,

er dagelijks slechts 100 trucks met diverse hulpgoederen die Gaza via de grensovergangen binnenraken. Sinds het begin van de oorlog zijn slechts 6.000 trucks binnengeraakt. Eens binnen bereiken de goederen maar moeilijk de getroffen bevolking. De wegen zijn vernietigd, zijn het toneel van gevechten of worden overspoeld door de mensen die gedwongen verplaatst worden.

Bijkomende moeilijkheid is de erg onzekere veiligheidssituatie. Er is amper politie aanwezig om hulpkonvoien te begeleiden. Verschillende VN-opslagplaatsen en humanitaire konvoien werden leeggehaald, vooraleer de goederen konden worden geleverd. Door de gevechten is de distributie vaak onmogelijk en ook UNRWA-schuilplaatsen worden getroffen. Dus nogmaals, een permanent staakt-het-vuren is noodzakelijk om alle humanitaire hulp bij de bevolking te krijgen. Meer trucks, meer open grensovergangen, meer brandstof zijn absoluut nodig.

Concernant l'aide prévue par la Belgique pour cette nouvelle année, la planification budgétaire pour l'année 2024 est actuellement en cours. Je ne peux, dès lors, pas me prononcer sur les détails, mais nous avons évidemment prévu une aide pluriannuelle aussi pour la région.

Je vous assure, toutefois, que notre engagement envers le peuple palestinien à Gaza, mais également en Cisjordanie, ainsi que notre soutien aux organisations humanitaires, ne faibliront pas tant qu'il y aura des besoins.

De situatie werd op mijn vraag geagendeerd op eerdere en op de jongste EU-Raad Ontwikkelingssamenwerking, met een focus op humanitaire toegang, internationaal humanitair recht, versterkte partnerschappen in het kader van humanitaire samenwerking en de duurzame heropbouw. Op het vlak van humanitaire toegang wezen we erop dat de toename in humanitaire budgetten – in 2023 door de EU opgetrokken van 25 naar 103 miljoen euro en voor 2024 al 125 miljoen aangekondigd – moet gepaard gaan met de opening van meer grensovergangen naast Rafah, Kerem Shalom en Erez. Datzelfde pleidooi hield ook minister Lahbib op de Raad van ministers van buitenlandse zaken van 11 december. De grensovergang van Kerem Shalom is intussen geopend.

De situatie in Palestina zal uiteraard ook op EU-niveau de debatten blijven beheersen. Daarvoor kunt u op mij en de Belgische regering rekenen. We zullen de immense, aanhoudende humanitaire noden in de Europese Unie blijven aankaarten en de ondersteuning van zowel het Palestijnse middenveld als van de Palestijnse Autoriteit op de Europese agenda houden. De EU heeft druk vanuit de lidstaten nodig. Vandaag wordt nog altijd onvoldoende met één stem gesproken vanuit de EU. Het is tekenend dat het ontwikkelingsbudget voor Palestina in 2023 op Europees niveau, dat 122 miljoen bedraagt, pas op 15 december werd goedgekeurd. De duurzame ondersteuning in Palestina in het kader van een tweestatenoplossing is al op Raadsniveau geagendeerd voor de eerstvolgende informele samenkomst van de ministers van Ontwikkelingssamenwerking in Brussel in februari. Ook tijdens het European Humanitarian Forum in maart zal er specifieke aandacht zijn voor de humanitaire situatie in Palestina.

Er waren nog een aantal vragen rond diplomatieke en politieke druk op

une fois à l'intérieur, les marchandises peinent à atteindre la population touchée. Il n'y a pratiquement pas de policiers pour escorter les convois d'aide, les routes sont détruites et les combats empêchent la distribution des marchandises. Plusieurs entrepôts de l'ONU et convois humanitaires ont été vidés avant que les marchandises n'aient pu être livrées. Un cessez-le-feu permanent est nécessaire pour permettre l'acheminement de l'aide humanitaire à la population. Il est impératif de prévoir davantage de camions, de points de passage et de carburant.

België stelt een meerjareninvesteringsplan op om de bevolking hulp te bieden. Zolang er noden zijn, zal onze steun niet afnemen.

À ma demande, la question a été abordée au dernier Conseil européen sur la Coopération au développement. Il a été souligné que l'augmentation des budgets européens destinés à l'aide humanitaire doit aller de pair avec l'ouverture de davantage de postes-frontières. La ministre des Affaires étrangères a également insisté sur ce point.

La situation en Palestine continuera également à dominer le débat à l'échelon européen. Le gouvernement belge et moi-même veillerons à ce que les besoins humanitaires persistants et le soutien à la société civile et à l'Autorité palestinienne soient maintenus à l'ordre du jour européen. Les États membres doivent faire pression. Aujourd'hui, l'Union européenne éprouve encore certaines difficultés à parler d'une seule voix. Le fait que le budget 2023 consacré au développement de la Palestine, d'un montant de 122 millions d'euros, n'ait été approuvé que le 15 décembre est symptomatique à cet égard.

Belgisch en Europees niveau. Ook al heeft minister Lahbib wat dat betreft de *lead*, ik blijf in de Belgische regering inzetten op inspanningen, opdat onze humanitaire partners hun werk kunnen doen, het internationaal humanitair recht, oorlogsrecht in het algemeen wordt nageleefd en de strijd tegen straffeloosheid maximaal gevoerd wordt.

In de Belgische regering blijven we pleiten voor een optimale steun aan het Internationaal Strafhof (ICC), zeker budgettair. Daarvoor hebben we vorig jaar al 5 miljoen euro extra vrijgemaakt. Voor het Internationaal Gerechtshof (ICG) staan we een zo ruim en passend mogelijke invulling van zijn mandaat voor.

Een duurzame vrede voor zowel de Palestijnse als de Israëlische bevolking binnen de contouren van het internationaal recht blijft de enige echte oplossing voor het conflict. We moeten er alles aan doen om het geweld nu, beter dan laat te stoppen. Daartoe zullen we ook voorstellen om alle internationale rechtsmiddelen uit te putten.

Le soutien durable en faveur d'une solution à deux États est inscrit à l'ordre du jour de la prochaine réunion informelle des ministres de la Coopération au développement, qui se tiendra à Bruxelles en février 2024. La situation humanitaire en Palestine sera également abordée à l'occasion de l'European Humanitarian Forum en mars 2024.

La ministre des Affaires étrangères est chargée d'intensifier la pression diplomatique et politique. Je continue à m'engager en faveur de l'aide humanitaire et du respect du droit international. Le gouvernement belge soutient la Cour pénale internationale dans toute la mesure du possible. En 2023, nous avons dégagé 5 millions d'euros supplémentaires à cette fin. La Cour internationale de Justice doit pouvoir exercer son mandat de la manière la plus large et appropriée possible.

Une paix durable pour les populations palestinienne et israélienne dans le cadre du droit international demeure la seule véritable solution à ce conflit. Nous devons tout mettre en œuvre pour mettre un terme à la violence. C'est pourquoi nous proposerons d'épuiser toutes les voies de droit international.

01.05 Malik Ben Achour (PS): Madame la ministre, je vous remercie pour ces réponses ainsi que pour votre engagement que je salue.

Vous avez tout à fait raison de lier la situation humanitaire à la nécessité d'un cessez-le-feu et de rappeler la primauté du droit international. Mais il y a un angle mort de ces réflexions: que fait-on quand ce droit international est ostensiblement violé? Certes, on doit rappeler la primauté du droit international, mais on doit aussi dire ce qu'il se passe quand ce droit international est violé; si on ne le fait pas, le droit ne vaut plus rien, et c'est l'impunité qui s'installe.

S'agissant de l'aide humanitaire, vous avez dit qu'il y avait des évolutions, mais que ce n'était pas suffisant. C'est clair que ce n'est pas suffisant. Seuls quelques pourcents des besoins sont satisfaits. Je crois que la situation est tellement grave que nous devons maintenant réfléchir aux moyens, d'une certaine manière, de "forcer le blocus".

Dans la nuit du 4 au 5 janvier, la France et la Jordanie ont mené une opération aérienne. Ensemble, elles ont largué sur Gaza sept tonnes d'aide humanitaire et sanitaire. Je crois vraiment qu'il faut maintenant

01.05 Malik Ben Achour (PS): U brengt de humanitaire situatie terecht in verband met de noodzaak van een staakt-het-vuren. Bij flagrante schendingen van het internationale recht moet er opgetreden worden om straffeloosheid te voorkomen.

De nood aan humanitaire hulp wordt slechts in zeer geringe mate golenigd. De situatie is dermate ernstig dat we moeten overwegen om de blokkade te doorbreken. We kunnen ons laten inspireren door de luchtoperatie waarbij Frankrijk en Jordanië tonnen humanitaire en medische hulpgoederen dropten boven Gaza. Zoals uit de uitspraken van de Israëlische leiders blijkt,

aussi envisager ce type d'opérations, au moment même où, manifestement, Israël organise la famine, dans une politique délibérée.

Ce n'est pas une hypothèse que je pose en disant cela. J'écoute simplement ce que disent les leaders israéliens. Ils assument. C'est cela, l'avantage d'une forme d'impunité: cela incite à dire ce que l'on fait et à faire ce que l'on dit. Au moins, il y a ce mérite-là. Il suffit d'écouter ce que disent les responsables politiques israéliens pour se rendre compte de ce à quoi on a affaire aujourd'hui, en termes de nettoyage ethnique, d'organisation de la famine, de ciblage délibéré des civils. On est là-dedans, aujourd'hui.

En matière d'aide humanitaire, puisque c'était l'objet de ma question, je pense que nous devons maintenant tout faire pour réduire la dépendance de cette aide humanitaire au bon vouloir d'Israël. Nous devons envisager toutes les options. Je vous invite à examiner la manière dont la France et la Jordanie ont travaillé ensemble il y a quelques jours.

01.06 Els Van Hoof (cd&v): Mevrouw de minister, ik dank u voor uw omstandig antwoord. Het is goed om een update te krijgen, ook na het korte reces. Ik juich alvast de toon die u zet en waarbij we uitgaan van het vermijden van zoveel mogelijk burgerslachtoffers en het respect voor het internationaal recht, toe.

Er speelt zich daar een humanitaire ramp af. Wat gebeurt er als men niet meer kan voorzien in basisbehoeftes zoals water, voedsel, medicijnen en brandstof? Ik kan dan niet anders dan met u aandringen op een onderzoek, want er lijkt sprake te zijn van moedwilligheid. Het is goed dat u de vraag ondersteunt. Hopelijk sluiten zich nog meer partijen bij die vraag aan. Het Internationaal Gerechtshof onderzoekt best zo snel mogelijk – en niet na de feiten – of er sprake is van genocide om erger te voorkomen. Zo zullen we aan de juiste kant van de geschiedenis staan.

Hamas heeft gruwelijke daden gepleegd en het is niet omdat we de ene kant van het verhaal belichten, dat we geen oog zouden hebben voor de andere kant van het verhaal. Hoe moeilijk het debat ook is, wij moeten de kant kiezen van de burgerslachtoffers, het internationaal recht, het oorlogsrecht en de talrijke uitstekende verdragen.

Ik ben tevreden dat u middelen vrijmaakt en dat u aandringt op een humanitaire toegang, het respect voor het humanitair recht en de ondersteuning van humanitaire partnerschappen. Tegelijk beklemtoont u in uw antwoord al te weinig welke impact het Parlement en België als Europees voorzitter kunnen hebben. Het is bij uitstek het moment om nieuwe partnerschappen op Europees vlak te maken. Ik kan als federaal parlamentslid niet inschatten welke prioriteit u de kwestie zult geven; ik ben er alvast van overtuigd dat u die hoger op de agenda wilt plaatsen. Ik hoop dat u erin slaagt om verdere stappen richting een staakt-het-vuren te zetten en daar meer Europese lidstaten bij te betrekken. Dan pas zal de aan de gang zijnde humanitaire ramp, die nog ernstiger zal worden als we niets ondernemen, een halt kunnen worden toegeroepen. Het is als Europese voorzitter alvast de uitdaging om onze impact te vergroten; ik hoop dat u ter zake succesvol zult zijn.

01.07 Steven De Vuyst (PVDA-PTB): Mevrouw de minister, dank u wel voor uw uitvoerige antwoord. We stellen vast dat het u noch de regering ontbreekt aan een moedig standpunt. België doet wat het

stuurt Israël bewust aan op een hongersnood en etnische zuivering en richt het land het vizier op burgers. We moeten ervoor zorgen dat de hulpverlening minder afhankelijk wordt van Israël's goodwill.

01.06 Els Van Hoof (cd&v): Si nous constatons qu'un accès aux produits de première nécessité, tels que l'eau, la nourriture, les médicaments et le carburant, ne peut plus être garanti à Gaza, il faut analyser si cet état de fait est délibéré. Je me réjouis que la ministre soutienne cette demande. J'espère que les partis seront plus nombreux à s'y joindre, de sorte que nous puissions soumettre cette demande le plus rapidement possible à la Cour internationale de Justice. Nous serons alors du bon côté de l'histoire.

Par ailleurs, il reste évident que le Hamas a commis des actes atroces. Dans ce conflit, nous choisissons le camp des victimes civiles, du droit international, du droit de la guerre et de tous les traités rédigés en la matière.

Grâce à la présidence du Conseil de l'UE, la ministre a désormais une occasion unique de forger de nouveaux partenariats européens et de faire en sorte qu'une plus grande importance soit accordée à la question humanitaire. J'espère qu'elle parviendra à obtenir davantage d'adhésion au sein de l'UE à notre demande d'un cessez-le-feu.

01.07 Steven De Vuyst (PVDA-PTB): Avant le 7 octobre, il fallait

moet doen, zo blijkt uit uw opsomming van initiatieven.

Terwijl er vóór 7 oktober 500 vrachtwagens per dag nodig waren om alle noden in Gaza te lenigen en terwijl er minstens 30 trucks met bloem nodig zijn, kunnen we alvast niet onder de pijnlijke vaststelling uit dat er sinds 7 oktober slechts 6.000 vrachtwagens Gaza binnen zijn geraakt. Dat is een humanitaire catastrofe zonder voorgaande.

De 17 jaar durende blokkade werd nog verscherpt, mee aangedreven door de extreemrechtse flank van de Israëlische regering. Die vindt er geen doekjes meer om: het wordt alsmaar duidelijker dat er sprake is van een intentioneel proces. België maakt wel humanitaire hulp vrij en stuurt wel steun naar de slachtoffers ter plaatse, maar Israël controleert nu eenmaal de grenzen. Rafah is eigenlijk de enige toegangspoort. U wijst erop dat humanitaire hulp wordt bemoeilijkt, zelfs gesaboteerd. De infrastructuur wordt nog steeds vernietigd. Als we spreken over het uitputten van alle internationale rechtsmiddelen, wil ik u erop wijzen dat er al veel bindende VN-resoluties Israël veroordelen. U trapt eigenlijk een open deur in.

Ik vind het jammer dat de regering niet de moed heeft om bij agressie – we spreken hier toch van kolonisatie, apartheid, oorlogsmisdaden, doelbewuste gedwongen verplaatsingen van de bevolking en zelfs volkerenmoord – concrete acties te ontwikkelen en druk uit te oefenen, in casu op Israël, net zoals we dat doen wanneer andere landen het VN-Handvest schenden. Ook al blijft het noodzakelijk om humanitaire hulp te bieden en zijn dergelijke initiatieven toe te juichen, zolang we geen concrete actie ondernemen, zal er jammer genoeg structureel niets wezenlijks veranderen.

We hoeven niet te wachten op *like-minded states* in de Europese Unie. Het internationaal recht en het hoogste internationale rechtsorgaan bieden ons een kader om het internationaal recht effectief af te dwingen. Alle lidstaten van de VN hebben de verantwoordelijkheid om dat te doen. Ik heb mevrouw Van Hoof net horen zeggen dat ons land vanaf nu aan de juiste kant van de geschiedenis moet komen te staan. We staan inderdaad al 56 jaar aan de verkeerde kant van de geschiedenis door Israël, de bezettende apartheidstaat en de laatste koloniale staat ter wereld, onvoorwaardelijk te steunen met militair transport via de haven van Antwerpen en via Luik. Momenteel doen we niets om Israël onder druk te zetten.

Uw eis voor een onmiddellijk staakt-het-vuren siert u. Als dat er niet komt en als er niet meer grensovergangen opengaan, zullen de Gazanen binnenkort een vreselijke hongerdood sterven.

Ik hoop dat het Belgisch Parlement eindelijk en zonder dralen aan de juiste kant van de geschiedenis komt te staan – aan u zal het blijkbaar niet liggen als dat niet gebeurt – door een direct staakt-het-vuren te ondersteunen en ons samen met Zuid-Afrika partij te stellen om die genocidaire oorlog onmiddellijk te stoppen.

De **voorzitter**: We staan alvast met vier aan de juiste kant van de geschiedenis.

Het incident is gesloten.

500 camions par jour pour répondre à tous les besoins de Gaza, alors qu'après le 7 octobre, seulement 6 000 camions sont entrés dans Gaza. Il s'agit d'une catastrophe humanitaire sans précédent. Le blocus qui dure depuis 17 ans s'est intensifié. Il semble qu'on parle de plus en plus d'un processus intentionnel de déplacement forcé d'une population et même de génocide, en particulier de la part des faucons d'extrême droite au sein du gouvernement israélien.

La Belgique tente d'apporter une aide humanitaire, mais Israël continue de contrôler les frontières. Les secours sont sabotés et les infrastructures sont détruites. Le ministre suggère d'épuiser toutes les voies internationales de recours, mais il existe déjà de nombreuses résolutions contraignantes de l'ONU condamnant Israël. Malheureusement, tant que nous ne prendrons pas des mesures concrètes sur le terrain pour faire pression sur Israël, rien ne changera structurellement.

Adressons-nous enfin à la plus haute juridiction internationale pour imposer le respect du droit international.

Cela fait déjà 56 ans que nous nous trouvons du mauvais côté de l'histoire en soutenant inconditionnellement Israël, un État d'apartheid et le dernier État colonial du monde, par l'organisation de transports militaires via le port d'Anvers et via Liège.

En l'absence d'un cessez-le-feu, les Gazaouis mourront d'une terrible famine. Avec l'Afrique du Sud, nous devons nous constituer partie civile auprès de la Cour internationale de Justice pour faire cesser immédiatement cette guerre génocidaire.

L'incident est clos.

02 Vraag van Els Van Hoof aan Caroline Gennez (Ontwikkelingssamenwerking en Grote Steden) over "De Global Gateway en het Belgische EU-voorzitterschap" (55040633C)

02 Question de Els Van Hoof à Caroline Gennez (Coopération au développement et Grandes Villes) sur "La stratégie Global Gateway et la présidence belge de l'UE" (55040633C)

02.01 Els Van Hoof (cd&v): Mevrouw de minister, ik heb u hierover al een paar kregen bevroegd. De Global Gateway is een soort van narratief waarvan niet duidelijk is waarvoor het staat. Dat aspect staat ook op de agenda in het kader van het EU-voorzitterschap. Ik vind het goed om meer concreet inzicht en invulling te krijgen. Ik heb vandaag de indruk, dat is ook wat u aangaf, dat bepaalde middelen worden geconcentreerd vanuit de Europese Unie en dat daar dan het narratief van Global Gateway wordt opgezet, zonder dat men heel duidelijk stelt wat de doelstelling is en welke verdere uitrol er zal zijn. Het is belangrijk dat we daarin een lijn en inzicht krijgen, ook hier in het Parlement.

De sector van de internationale samenwerking is vragende partij voor een meer waardengerichte benadering binnen die Global Gateway. Het gaat dan bijvoorbeeld over de zorgplicht, over het louter investeren in fysieke infrastructuur.

Global Gateway is niet Belgisch maar Europees. We moeten proberen om Europees te laten doordringen dat er vandaag een gebrek aan transparantie is over de implementatie van de strategie. Er is ook nog geen duidelijke bestuursstructuur, waarbij alle sociale partners en het middenveld worden betrokken. Bovendien is het vandaag nog weinig gekend en zichtbaar, zowel op EU-niveau als in de partnerlanden.

Kunt u nog eens een overzicht geven van de geplande activiteiten in het kader van het Belgische voorzitterschap?

Met betrekking tot het onderzoek van ECPDM (European Centre for Development Policy Management), dat besteld werd, wat is de concrete onderzoeksoopdracht en wanneer worden de resultaten verwacht?

Kunt u reageren op de pijnpunten die ik daarstraks heb aangehaald inzake de waardengerichte benadering, de bestuursstructuur, transparantie en communicatie?

02.02 Minister Caroline Gennez: Mevrouw de voorzitter, ik dank u voor de interessante vraag.

Over de Global Gateway wordt veel gesproken op Europees niveau. Niet altijd is iedereen echter overtuigd van waarover het nu precies gaat.

Ik begrijp uw vraag daarom heel goed. De Global Gateway is een belangrijk instrument als we ook ontwikkelingssamenwerking geopolitiek willen inzetten. Dat is belangrijk in een instabiele wereld. Een ongelijke wereld is immers een onveilige wereld. Een instabiele wereld kan nooit tot vooruitgang leiden. Daarom is het goed dat de Global Gateway bestaat. Daarom is het ook goed dat België EU-voorzitter wordt, teneinde daarin meer duidelijkheid en lijn te krijgen en alle neuzen in dezelfde richting te doen wijzen.

02.01 Els Van Hoof (cd&v): L'objectif du Global Gateway est loin d'être clair et aucun détail n'est connu quant à son futur déploiement. L'approche n'est pas suffisamment axée sur des valeurs et des problèmes se posent en matière de structure administrative, de transparence et de communication.

Quelles sont les activités prévues dans le cadre de la présidence belge? Une étude a été commandée. Quelle est la mission concrète confiée à ses auteurs? Quand les résultats en seront-ils connus? Quelle est la réaction de la ministre face aux problèmes énoncés?

02.02 Caroline Gennez, ministre: À l'échelon européen, il est beaucoup question du Global Gateway. Il s'agit d'un outil important si nous voulons également donner à la coopération au développement une dimension géopolitique dans un monde instable. Nous estimons qu'il est important de tenir compte de l'*additionnalité* en matière de développement dans chaque projet qui fait partie du Global Gateway. L'augmentation des capacités a toujours été notre point fort. Le support technique est susceptible de contribuer à un environnement

Heel belangrijk voor ons in het kader van de Global Gateway is de additionaliteit voor ontwikkeling in elk project dat onder de Global Gateway valt. Dat kan bijvoorbeeld door het belang van capaciteitsopbouw waarin we traditioneel sterk zijn, bijvoorbeeld via ons ontwikkelingsagentschap Enabel, maar ook door technische ondersteuning die op haar beurt kan bijdragen aan een gereguleerde omgeving die investeringen vergemakkelijkt.

We hebben ook altijd een lans gebroken voor de twee thema's van de strategie die volgens ons het meest kunnen bijdragen aan de menselijke ontwikkeling, namelijk gezondheid en onderwijs. De Global Gateway mag voor ons niet louter een economisch verhaal zijn. Het moet vooral ook gaan over investeringen in de *soft power*, waarbinnen de economie kan groeien.

Die positie zullen wij ook aanhouden, binnen de krijtlijnen van onze rol als voorzitter. Op technisch niveau in de Raadwerkgroep onder gedeelde verantwoordelijkheid van mevrouw Lahbib en mezelf zullen we events en toppen van de Global Gateway voorbereiden, meer bepaald het EU Central Asia Transport Investment Forum op 29 en 30 januari 2024 en het EU Indo-Pacific Ministerial Forum op 2 februari 2024 maar ook de eerstvolgende *board* van de Global Gateway zelf.

We zullen de samenwerking met de privésector bespreken en het Manufacturing and Access to Vaccines Project (MAV+) als casestudy nemen.

Bovendien maken we een korte evaluatie van de strategie van de Global Gateway aan het einde van de Europese legislatuur.

Onder het Belgische voorzitterschap zal het iets meer dan twee jaar geleden zijn dat de Global Gateway-strategie werd gelanceerd. We komen nu aan het einde van het lopende mandaat van de Europese Commissie. Het lijkt ons dan ook een goed moment om aan *stock-taking* te doen om de voorlopige implementatie van de Global Gateway-projecten te monitoren.

Ter ondersteuning hiervan bereidt de denktank ECPDM tegen mei 2024 een studie voor die oplossingen moet aanreiken voor de pijnpunten bij de implementatie van de Global Gateway. Het gaat dan onder meer over transparantie en over het financiële aspect. Die studie komt er trouwens op vraag van België. We zijn, net zoals uzelf, zeer benieuwd naar de resultaten.

Op het vlak van communicatie is er nog heel wat werk te verzetten. Volgende maand trek ik met een aantal collega's naar Addis Abeba, in het kader van een Team Europe-missie. Daar wordt het partnerschap tussen de Europese Unie en de Afrikaanse Unie op het vlak van gezondheid besproken. Daarmee gaan we in op de uitnodiging van de Afrikaanse Unie zelf om onze partnerschappen op het vlak van gezondheid te versterken. Ook daar zal het gaan over het MAV+-project en vooral de voorbeeldfunctie ervan binnen de Global Gateway-strategie.

Ik ben blij dat u zelf het belang van waarden aanhaalt. België zal de tussentijds evaluatie en review opvolgen van het NDICI Global Europe-programma (Neighbourhood, Development and International Coopera-

régulé qui facilite les investissements. Pour nous, le Global Gateway ne peut pas se résumer à un projet économique mais doit également investir dans le *soft power*, qui permet à l'économie de se développer. La santé et l'enseignement sont les deux éléments susceptibles de contribuer au mieux au développement humain.

La ministre Lahbib et moi-même préparons le Forum des investisseurs dans le domaine des transports entre l'UE et l'Asie centrale, qui aura lieu les 29 et 30 janvier 2024 ainsi que le Forum ministériel UE – pays de la zone indopacifique du 2 février 2024, mais également la prochaine réunion au sommet du Global Gateway.

Par ailleurs, nous procéderons à une brève évaluation de la stratégie Global Gateway à la fin de la législature européenne.

À l'appui de ces efforts, le Centre européen de gestion des politiques de développement préparera d'ici mai 2024 une étude visant à apporter des solutions aux problèmes de transparence ainsi qu'à l'aspect financier. Cette étude fait suite à une demande de la Belgique.

Un travail important doit encore être effectué dans le domaine de la communication. Le mois prochain, le partenariat entre l'Union européenne et l'Union africaine en matière de santé sera discuté à Addis Abeba. Les valeurs sont en effet importantes. La Belgique assurera le suivi de l'évaluation et de l'examen intermédiaires du principal outil financier pour la coopération au développement de l'Union européenne qui rend possible la stratégie "Global Gateway", à savoir l'Instrument de voisinage, de coopération au développement et de coopération internationale. Au niveau du Conseil, nous nous pencherons dans le cadre de l'évaluation sur les valeurs partagées telles que les droits humains, la démocratie et l'État de droit. Ces valeurs

tion Instrument). Dat is het belangrijkste financiële instrument voor ontwikkelingssamenwerking van de EU, en dus ook het belangrijkste instrument dat de Global Gateway mogelijk maakt. In het kader van die evaluatie zullen we ons op het niveau van de Raad expliciet buigen over gedeelde waarden als mensenrechten, democratie en de rechtsstaat. Ze liggen aan de grondslag van de Europese internationale partnerschappen en zijn vervat in internationale standaarden en Agenda 2030, die gelukkig door het gros van de wereld onderschreven wordt. Die *value driven approach* zal samen met het rapport van onafhankelijke experts en de Europese Commissie de basis vormen om de debatten te openen met de lidstaten over de toekomst en het instrumentarium van de NDICI-verordening.

Ons Europese voorzitterschap zal onder meer worden gekenmerkt door de verdediging van de gedeelde waarden, in het bijzonder de versterking van de democratie via burgerparticipatie en de verruiming van de *civic space*. Daarom zullen we onze Europese partners aanmoedigen om hun maatschappelijke middenveldorganisaties actief te betrekken, zodat een waardengerichte benadering de Global Gateway-strategie kan versterken en in de toekomst verzekeren.

02.03 Els Van Hoof (cd&v): Mevrouw de minister, het is duidelijk dat wij ter zake op dezelfde lijn zitten. U geeft ook toe dat het vandaag nog niet helemaal duidelijk is waarvoor de Global Gateway staat en dat u het Europese voorzitterschap met de evenementen die u hebt aangehaald, zal gebruiken om daarin een lijn te krijgen.

De waardengerichte aanpak die wij ter zake kunnen brengen, is daarbij van belang. U sprak bovendien ook nog over de *board* van de Global Gateway. Ik meende dat het middenveld daarbij niet echt betrokken was evenmin als de vakbonden. Het is misschien de gelegenheid om daarvan werk te maken. Enkel het bedrijfsleven is op dit moment betrokken. Ik weet dat het is ontstaan als een alternatief voor de Belt and Road Initiative. Het project mag echter niet dezelfde fout maken. Het moet efficiënt en pragmatisch zijn. Europa heeft op dat vlak zelf fouten gemaakt. Het mag echter onze waarden niet overboord gooien. Beide combineren wordt de uitdaging en het alternatief voor de Belt and Road Initiative, dat hopelijk ook aantrekkelijk zal zijn voor heel wat Afrikaanse landen die misschien gemakkelijker inspelen op wat vandaag door China wordt voorgesteld.

Ik wens u dus veel succes met een meer waardengerichte aanpak van het Global Gateway Initiative. Ik hoop dat het een succesvol instrument kan worden met als kanttekening de elementen die ik aangaf.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Vraag van Els Van Hoof aan Caroline Gennez (Ontwikkelingssamenwerking en Grote Steden) over "De verkiezingen in Congo" (55040637C)

03 Question de Els Van Hoof à Caroline Gennez (Coopération au développement et Grandes Villes) sur "Les élections au Congo" (55040637C)

03.01 Els Van Hoof (cd&v): Mevrouw de minister, gisteren heeft het Grondwettelijk Hof de verkiezingsuitslag in Congo bevestigd. Felicities aan president Tshisekedi zijn dus aan de orde. Dat neemt niet weg dat het verkiezingsproces heel hobbelijk is verlopen.

sous-tendent, entre autres, les partenariats internationaux européens et ont été intégrées dans les normes internationales ainsi que dans l'Agenda 2030.

Notre présidence européenne sera notamment caractérisée par la défense des valeurs partagées, en particulier le renforcement de la démocratie par la participation citoyenne et l'élargissement de l'espace civique.

02.03 Els Van Hoof (cd&v): Nous sommes sur la même longueur d'onde. La société civile et les syndicats n'ont pas vraiment participé à la stratégie Global Gateway. C'est peut-être l'occasion de s'y atteler. Seules les entreprises y participent à l'heure actuelle. Cette stratégie doit constituer une solution de substitution à la nouvelle route de la soie (*Belt and Road Initiative*) et attirer de nombreux pays africains.

03.01 Els Van Hoof (cd&v): Au Congo, la Cour constitutionnelle a confirmé le résultat des élections, et nous devons donc féliciter le président Tshisekedi. Il semblerait

Volgens de partners op het terrein was het pre-electorale proces nooit eerder zo chaotisch. Zo bleven de bureaux zomaar vijf dagen langer open dan wettelijk toegelaten, wat de resultaten oncontroleerbaar maakte. Evenmin kon de Europese verkiezingswaarnemingsmissie plaatsvinden wegens de onveilige situatie. Tevens noteerde men heel wat klachten, ook van oppositiekandidaten, en werden maar liefst 82 kandidaten buitenspel gezet, ook van de partij van de heer Tshisekedi, door het Grondwettelijk Hof en door de CENI.

Er zijn alvast lessen te trekken. De vraag rijst waarom men het nodig vond om roet in het eten te gooien, aangezien de president door de verdeelde oppositie sowieso aan zou blijven. In ieder geval valt er nog veel over te zeggen en is een sluitend antwoord vandaag nog niet mogelijk. Belangrijk is dat het maatschappelijk middenveld niet de mond wordt gesnoerd en de vrije meningsuiting niet aan banden wordt gelegd. De *civic space*, een van uw stokpaardjes, mag evenmin naar aanleiding van dreigende protesten worden ingekrompen.

Mevrouw de minister, wat zijn de reacties op de verkiezingsoverwinning van de heer Tshisekedi?

Heeft de Belgische ambassade onregelmatigheden kunnen vaststellen? Wat is desgevallend de reactie daarop?

Hoe zal België de *civic space* en het maatschappelijk middenveld beschermen?

03.02 Minister **Caroline Gennez**: Mevrouw Van Hoof, u stelt een zeer belangrijke vraag. U hebt misschien de diplomatieke reactie van minister Lahbib van Buitenlandse Zaken gezien. Daarmee zijn uw eerste twee vragen beantwoord.

Uiteraard is Congo ook het belangrijkste partnerland van de Belgische ontwikkelingssamenwerking. We hebben, zoals u, het algemeen verloop van de verkiezingen nauwlettend gevolgd, totdat het Grondwettelijk Hof de definitieve resultaten gisteren bekend heeft gemaakt.

In de voorlopige verslagen van de verkiezingswaarnemingsmissies werd opgemerkt dat het verkiezingsproces gepaard ging met talrijke moeilijkheden en onregelmatigheden van logistieke en operationele aard, waardoor de stembureaus niet of met vertraging werden geopend en daarna lang na het verstrijken van de geplande sluitingstijd open zijn gebleven.

Terwijl we de conclusies van de voorlopige verslagen van de verkiezingswaarnemingsmissies nog nader bestuderen, moedigen we alvast de CENI aan om haar werk met de grootst mogelijke transparantie voort te zetten, zodat de bevolking de resultaten van de stembusgang in elk stembureau kent.

We roepen alle belanghebbenden, in het bijzonder de politieke spelers, kandidaten en hun aanhangers, op om hun bezwaren op vreedzame manier kenbaar te maken in overeenstemming met de wetten, het institutionele kader en de grondwet van de DRC.

Het thema van de *civic space* en de uitdaging daarrond liggen ook mij beleidsmatig na aan het hart. Daarom hebben we in de aanloop naar

néanmoins que le processus préélectoral n'ait jamais connu un tel chaos, avec des bureaux de vote restés ouverts plus longtemps, une mission européenne d'observation électorale annulée pour des raisons de sécurité et de nombreuses plaintes émanant notamment des candidats de l'opposition.

Quelles réactions ont suscité cette victoire de M. Tshisekedi ainsi que les irrégularités? L'ambassade belge a-t-elle déjà pu les recueillir? Quelle attitude allons-nous adopter à cet égard? Dans quelle mesure la Belgique interviendra-t-elle pour protéger l'espace civil et la société civile?

03.02 **Caroline Gennez**, ministre: Pour les premières questions, je vous renvoie à la réaction diplomatique de la ministre des Affaires étrangères, Mme Hadja Lahbib.

Les rapports provisoires des missions d'observation électorale indiquent que le processus électoral s'est accompagné d'irrégularités logistiques et opérationnelles, qui ont eu pour conséquence que les bureaux de vote n'ont pas ouvert ou avec du retard, puis sont restés ouverts longtemps après l'heure de fermeture prévue.

Alors que nous continuons à étudier les conclusions des rapports provisoires des missions d'observation électorale, nous encourageons la Commission Electorale Nationale Indépendante à poursuivre son travail dans la plus grande transparence afin que la population connaisse les résultats du scrutin dans chaque bureau de vote. Nous appelons toutes les parties prenantes à exprimer leurs objections de manière pacifique et légitime.

de verkiezingen van 2023 besloten om het Congolese maatschappelijke middenveld te steunen met twee projecten voor burgerschapsvorming, elk met een andere focus.

Het eerste is een project uitgevoerd door CNCD-11.11.11, dat focust op de versterking van het maatschappelijke middenveld en de burgerdynamiek, zowel voor, tijdens als na de verkiezingen. Het project richt zich op bewustmaking, training en ondersteuning van verschillende actoren, van maatschappelijke organisaties, lokale gemeenschappen en potentiële kiezers tot politieke partijen en groeperingen, kandidaten, verkiezingswaarnemers en de diverse overheidsinstellingen. De subsidie voor het project, dat alvast tot voor de verkiezingen – we hebben daarover de medewerkers net voor de verkiezingen gesproken – zeer goed verliep, bedraagt 896.817 euro.

Het tweede project, uitgevoerd door 11.11.11 zelf, was eveneens gericht op burgerschapsvorming en omvatte ook het opzetten van een permanent kader voor dialoog tussen alle stakeholders in het verkiezingsproces, namelijk staatsactoren, maatschappelijke organisaties, media, jeugdbewegingen en sociale en politieke vrouwengroepen. Hierbij werd extra belang gehecht aan de bevordering van de politieke deelname van vrouwen aan de verschillende verkiezingen. Zo werden 1.000 vrouwelijke kandidaten tijdens de verkiezingscampagne ondersteund door de kwaliteit van hun kandidatuur te verbeteren en door hun fysieke en digitale veiligheid te beschermen.

We hebben de coördinatoren van dat project ook ontvangen en zij gaven aan dat het project op de sporen stond en de subsidie voor het project van 1.216.723 euro goed besteed zou worden.

De twee projecten lopen nog steeds in verschillende provincies met verschillende partners. Aangezien 11.11.11 organisator of coördinator van beide projecten is en CNCD ook mee aan de knoppen zit, worden er wel complementariteiten en synergieën tussen de twee projecten verwacht en nagestreefd.

Via onze indirecte en bilaterale programma's ondersteunen we ook het Congolese middenveld, zetten we in op transparantie en goed bestuur en proberen we het overleg tussen de verschillende maatschappelijke actoren te stimuleren. In het bilaterale programma zorgen we zo voor versterkte burgerparticipatie via coördinatie tussen het lokale middenveld, burgers en lokale overheden, en dat heel specifiek rond projecten met betrekking tot sociale investeringen.

Meer algemeen zetten we sinds mijn aantreden sterker in op de *civic space* door de lancering van het *civic space initiative*, dat in Congo ook een project zal ondersteunen.

L'espace civique me tient à cœur sur le plan politique. C'est pourquoi, à l'approche des élections, nous avons décidé de soutenir la société civile congolaise avec deux projets d'éducation civique.

Le premier est un projet du CNCD-11.11.11 qui se concentre sur le renforcement de la société civile et de la dynamique citoyenne avant, pendant et après les élections. Il se concentre sur la sensibilisation, la formation et le soutien des organisations de la société civile, des communautés locales et des électeurs potentiels, des partis et groupes politiques, des candidats, des observateurs électoraux, ainsi que des différentes institutions publiques. La subvention s'élève à 896 817 euros et le projet fonctionnait déjà très bien jusqu'aux élections.

Un deuxième projet de 11.11.11 s'inscrivant également dans le cadre de l'éducation à la citoyenneté visait à établir un cadre permanent afin de faire dialoguer toutes les parties prenantes au processus électoral. Une attention particulière a ainsi été portée à la promotion de la participation politique des femmes aux différentes élections. Durant la campagne électorale, mille femmes candidates ont bénéficié d'un soutien, par le biais de l'amélioration de la qualité de leur candidature et de la protection de leur sécurité physique et numérique. Les coordinateurs ont indiqué que le projet était sur les rails et que la subvention de 1 216 723 euros serait utilisée à bon escient.

Ces deux projets sont en cours dans plusieurs provinces avec différents partenaires, et des efforts sont consentis pour rechercher les synergies et les complémentarités entre les deux projets.

Par le biais de nos programmes bilatéraux et indirects, nous soutenons également la société civile

congolaise, nous défendons la transparence et la bonne gouvernance, et nous tentons de promouvoir la concertation entre les acteurs sociaux ainsi que la participation citoyenne. De manière plus générale, depuis mon entrée en fonction, nous nous engageons davantage en faveur de l'espace civique, avec le lancement de la *Civic Space Initiative*, qui soutiendra également un projet au Congo.

03.03 Els Van Hoof (cd&v): Mevrouw de minister, ik zal mijn vraag herhalen aan minister Lahbib, die ook bevoegd is ter zake. We moeten alleszins een analyse maken van de beleidskeuzes. Aan het afgelopen verkiezingsproces hebben we geen ondersteuning gegeven. Dat was ook de beste beslissing, omdat het veel te chaotisch is verlopen. We hadden geen waarnemers op het terrein. Daar moeten we lessen uit trekken. Europa had al lang aangekondigd dat het wel waarnemers zou sturen, maar ze zijn moeten terugkomen, omdat de situatie te onveilig was. We moeten met de overheden van de betrokken landen dan ook bespreken op welke manier verkiezingswaarnemers kunnen worden toegelaten en actief kunnen zijn. Dat is van belang voor de bescherming van de democratie.

Ik verwacht nog een uitgebreide analyse van verschillende actoren over het toch wel betwistbare verkiezingsproces. We zullen ook zien hoe de autoriteiten daar zelf mee omgaan. Zeggen dat het perfect is verlopen, zou toch een beetje wansmakelijk zijn. We moeten het dossier dus verder opvolgen en bekijken hoe we hiermee in de toekomst zullen omgaan en of er eigenlijk wel ondersteuning nodig is, want Congo zal zelf zijn democratie moeten uitbouwen. Dat is een feit. Daarom is het ook goed dat we inzetten op ondersteuning van de bevolking met misschien nog meer partners om zo het democratisch proces van onderuit te versterken en de bevolking een sociaal en democratisch instrument te bieden tegen onderdrukking door intimidatie, een gevaar dat des te groter is als men in armoede en onveiligheid leeft.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

04 Question de Malik Ben Achour à Caroline Gennez (Coopération au développement et Grandes Villes) sur "Les graves inondations en RDC" (55040642C)

04 Vraag van Malik Ben Achour aan Caroline Gennez (Ontwikkelingssamenwerking en Grote Steden) over "De zware overstromingen in de DRC" (55040642C)

04.01 Malik Ben Achour (PS): Madame la ministre, depuis plusieurs jours, la République démocratique du Congo est, à nouveau, victime de graves inondations sur une grande partie de son territoire. Celles-ci ont entraîné des destructions dans plusieurs provinces du pays. D'après le monitoring de la Régie des voies fluviales congolaise, ce sont notamment les provinces de la Tshopo, la Mongala, l'Équateur, le Nord et le Sud-Ubangi, le Kwilu, le Mai-Ndombe, le Kongo-Central, la Lomami, le Kasai, le Kasai-Central, le Sud-Kivu et la Tshuapa qui sont concernées. On compte à ce jour au moins 300 morts et plus de 300 000 ménages touchés. Les autorités font état d'importants dégâts matériels: 43 000 maisons écroulées, 1 300 écoles, 270 centres de

03.03 Els Van Hoof (cd&v): Quoi qu'il en soit, il est important que nous réalisons une analyse. Nous ne disposons pas d'observateurs sur le terrain et nous devons examiner avec les autorités impliquées la manière d'en déployer en toute sécurité. J'attends qu'une analyse détaillée de ce processus électoral assez contestable soit réalisée et nous verrons comment les autorités sur place évaluent elles-mêmes la situation. Nous devons miser sur une stratégie d'appui à la population en vue de renforcer le processus démocratique à la base, même si ce processus est complexe.

04.01 Malik Ben Achour (PS): Bij overstromingen in ten minste 13 provincies van de DRC vielen er 300 doden, en werden er meer dan 43.000 huizen, 1.300 scholen, 270 gezondheidscentra en 85 wegen vernield. Het risico op het uitbreken van epidemieën is zorgwekkend.

Het Congolese ministerie van Sociale Zaken heeft een nationale en

santé, 41 marchés publics (au sens de marché commercial) et 85 routes dévastées. Les risques de maladies hydriques et autres épidémies suscitent évidemment l'inquiétude.

Le vendredi 5 janvier, le ministère des Affaires sociales, des Actions humanitaires et de la Solidarité nationale de la RDC a lancé un appel de solidarité, national et international, et de secours d'urgence pour tenter de sauver des vies, face aux multiples cas d'inondations à travers le pays. Il va de soi que l'intensification de ces fortes pluies est causée par le dérèglement climatique, dans lequel nous portons une importante part de responsabilité en tant que gros producteurs et émetteurs historiques de CO₂.

Madame la ministre, notre gouvernement compte-t-il donner suite à cet appel à la solidarité? Quelles sont les grandes politiques menées par votre département en matière de changement climatique au niveau des pays partenaires de la coopération?

04.02 **Caroline Gennez**, ministre: Monsieur Ben Achour, merci beaucoup pour votre question.

Il est vrai que le changement climatique a beaucoup de conséquences, aussi en RDC. Votre question concerne les inondations qui ont, de nouveau, touché le peuple congolais ces dernières semaines, avec des conséquences humanitaires inquiétantes et le décès de nombreuses personnes.

Une fois de plus, nous constatons que la crise climatique a déjà un impact dévastateur sur les plus vulnérables, en particulier dans les pays du Sud.

C'est précisément la raison pour laquelle la lutte contre le changement climatique est l'une de mes priorités absolues en tant que ministre de la Coopération.

Du côté du budget humanitaire belge, vous savez que notre pays alloue la majorité de son budget humanitaire à des fonds flexibles à couverture mondiale, tels que le CERF d'OCHA et le DREF de la Fédération internationale des Sociétés de la Croix-Rouge et du Croissant-Rouge.

Cela permet de répondre en fonction de l'évolution des besoins, ainsi qu'à des crises soudaines, comme les inondations que subit actuellement le Congo.

La Belgique donne également un montant de 8,5 millions d'euros au fonds flexible géographique d'OCHA pour la RDC spécifiquement. Ces fonds flexibles sont libres de gérer les ressources en fonction des besoins et de la priorisation qu'ils en font.

À ce jour, ces fonds n'ont pas été sollicités pour répondre aux besoins provoqués par les inondations. Néanmoins, la communauté internationale a exprimé sa volonté d'aider le gouvernement à répondre aux besoins de la population touchée.

Le financement climatique de la Belgique a considérablement augmenté pendant cette législature. Il atteint à présent le niveau de 150 millions d'euros par an. Nous mettons l'accent sur le renforcement des

internationale oproep gedaan tot actie om levens te redden. De zware regenval in de DRC wordt veroorzaakt door de klimaatverandering, waarvoor wij gedeeltelijk verantwoordelijk zijn door onze grote CO₂-uitstoot.

Zal de regering op die oproep ingaan? Welk beleid voert u inzake klimaatverandering voor de partnerlanden van de ontwikkelingssamenwerking?

04.02 **Minister Caroline Gennez:** Ook de DRC ondervindt de gevolgen van de klimaatverandering, zoals de zware overstromingen aantonen. De strijd tegen de klimaatverandering is een van mijn prioriteiten, gezien de verwoestende impact ervan op de meest kwetsbaren en op de landen in het Zuiden.

Het gros van de Belgische begroting voor humanitaire hulp gaat naar wereldwijde flexibele fondsen, zodat er hulp geboden kan worden in functie van de behoeften en de onvoorziene crisissen, zoals de overstromingen in Congo.

België stort 8,5 miljoen euro in het flexibele fonds van OCHA voor de DRC; dat fonds beheert zelf zijn middelen afhankelijk van de noden. Op dit moment werd het nog niet aangesproken in het kader van de overstromingen, maar de internationale gemeenschap heeft al laten weten dat men Congo wil helpen.

België heeft de klimaatfinanciering opgetrokken tot 150 miljoen euro per jaar, onder meer voor klimaatadaptatiemaatregelen in Afrika.

We zullen investeren in programma's rond biodiversiteit, duurzaam bosbeheer, duurzame landbouw en duurzame stadsontwikkeling.

Onze financiële steun hebben we

partenariats pour l'adaptation au changement climatique dans les pays moins avancés et en Afrique.

Nous avons l'intention d'investir dans des projets et programmes climatiques qui renforcent le coût/bénéfice avec la biodiversité et la gestion durable des forêts, qui soutiennent la résilience aux impacts climatiques, l'agriculture durable et/ou qui promeuvent un développement urbain durable.

Notre soutien financier a été versé principalement sous forme de subventions. Le financement de la lutte contre le changement climatique a été assuré par le biais de la coopération bilatérale, par le biais de fonds multilatéraux spécifiques au climat tels que le fonds vert pour le climat, le fonds des pays les moins avancés ou des institutions spécialisées des Nations Unies.

La Belgique continue d'être solidaire avec les populations de nos pays partenaires qui sont confrontées aux conséquences parfois fatales du changement climatique. Ce n'est que par la solidarité et la coopération internationales que nous pourrions relever ces défis mondiaux.

04.03 Malik Ben Achour (PS): Madame la ministre, je n'ai pas de commentaire particulier à faire. Si on veut être aidé, il faut commencer par solliciter les aides qui sont disponibles. C'est la base.

Je vous remercie pour vos réponses.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

La réunion publique de commission est levée à 15 h 24.
De openbare commissievergadering wordt gesloten om 15.24 uur.

in de vorm van subsidies verleend, via de bilaterale ontwikkelingssamenwerking en multilaterale klimaatfondsen. Alleen met solidariteit en samenwerking kunnen we die wereldwijde uitdagingen aangaan.

04.03 Malik Ben Achour (PS): Wie geholpen wil worden, moet eerst een beroep doen op de beschikbare hulp!